

Kritisk til forslag om vaksiner og smittsomme sykdommer

Datatilsynet er kritisk til Helse- og omsorgsdepartementets forslag om at alle vaksiner skal registreres uten at den enkelte kan motsette seg det. Forslaget innebærer også blant annet utvidet registrering knyttet til smittsomme sykdommer og innføring av en registreringsordning for helsetjenesteassosierte infeksjoner.

Registrering av vaksiner krever i dag samtykke fra den som skal vaksineres, eventuelt kan man reservere seg mot registrering. Departementets forslag om endring av Forskrift om nasjonalt vaksinasjonsregister (SYSVAK) innebærer at registrering av alle vaksiner skal være obligatorisk, av hensyn til et effektivt smittevern.

– Dette vil etter vår vurdering innebære en vesentlig økt personvernulempe og risiko for den enkelte, noe som etter vårt syn ikke er drøftet i høringsnotatet, sier juridisk seniorrådgiver Susanne Lie.

– Vi har i vårt høringsvar vist til prinsippet om dataminimering, hvor det er et krav til proporsjonalitet mellom inngrepet overfor den enkelte og nytteverdien av registreringen. Hensynet til den enkeltes personvern og

hensynet til bevaring av allmennhetens tillit til det offentliges forvaltning av helsedata bør veies opp mot den potensielle samfunnsnyttens, utdypes hun.

I høringssvaret ber Datatilsynet også departementet om å vurdere en rett for den enkelte til å reservere seg mot sekundærbruk av dataene (herunder forskning).

Det er foreslått å endre forskriften om Meldingssystem for smittsomme sykdommer (MSIS) slik at all testing for smittsomme sykdommer skal innrapporteres med personidentifiserbare data. Hensikten er å kartlegge testaktiviteten, noe som kan gi bedre oversikt over reell utbredelse og endringer i forekomsten av slike sykdommer. Negative prøvesvar skal anonymiseres kort tid etter registreringen.

En obligatorisk registrering av all testing vil kunne innebære en vesentlig økt personvernulempe og risiko for den enkelte. Datatilsynet har i høringssvaret fremhevet at opplysninger om testing for smittsomme sykdommer oftest vil oppfattes som svært privat informasjon. Opplysningene kan si noe om den enkeltes seksuelle orientering og

seksualhelse, og seksuelt overførbare sykdommer som HIV og hepatitt kan være forbundet med sosialt stigma.

Innrapportering av negative prøvesvar vil medføre at et mye større antall personer enn tidligere vil få registrert svært sensitive opplysninger om seg selv. Datatilsynet oppfordrer departementet til å gjøre en nøye vurdering av nytteverdien ved registrering av all testaktivitet sett i forhold til personvernulempene for den enkelte, og har bedt departementet om å vurdere en reservasjonsrett for sekundærbruk av dataene.

I høringsnotatet foreslås også registrering av helsetjenesteassosierte infeksjoner, for å forebygge infeksjoner/utbrudd og antibiotikaresistens. Etter Datatilsynets vurdering er dette ikke like sensitive data om den enkelte, men de prinsipielle sidene ved økt personvernulempe og risiko gjør seg fremdeles gjeldende, uten at vi kan se at dette er drøftet.

Det er dessuten foreslått mindre endringer i forskrift om allmennfarlige smittsomme sykdommer, som Datatilsynet ikke hadde noen kommentarer til.

Norsk Tannverns materiell er tilgjengelig

Etter konkursen i Norsk Tannvern er informasjonsmaterialet fra nettstedet tannvern.no gjort tilgjengelig på nytt.

Kompetansesenteret Tannhelse Midt (TkMidt) har gjort tilgjengelig store deler av materialet fra tidligere Norsk Tannvern, heter det i en pressemelding fra TkMidt.

Ansatte i tannhelsetjenesten har etterlyst materiell til bruk direkte overfor pasienter, og til samarbeid med helsestasjoner, flyktnigetjeneste, hjemmesykepleie og institusjoner, heter det videre i pressemeldingen.

På www.tkmidt.no/tannvern og på www.tannvern.no finnes alt fra munnstellkort til bruk i hjemmetjeneste og institusjoner, og ulike brosjyrer på 32 ulike språk.

Foreløpig er det de samme brosjyrene og plakatene som tidligere var publisert på tannvern.no, som er gjort tilgjengelige. TkMidt vil imidlertid også fornye innholdet, og på lengre sikt vil det utvikles nytt materiale. I pressemeldingen heter det at det er ønskelig at utviklingen av innholdet skjer sammen med fagmiljøene i helsesektoren, fylkeskommune-

ne og regionene, brukerne, pasientorganisasjoner, spesialistforeninger og andre aktuelle samarbeidspartnere. TkMidt ser også muligheter for tverrfaglig samarbeid.

De som har tanker og ideer om dagens informasjonsmateriell eller utviklingen av det er velkommen til å ta kontakt med TkMidt ved å sende e-post til post@tkmidt.no, merket Tannvern.